

УДК 338.467.6

DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-3-48>**Гаврилова О.В.**

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри готельно-ресторанного
і туристичного бізнесу
ВП «Миколаївська філія
Київського національного університету культури і мистецтв»

Havrylova Olena

Separated Subdivision "Mykolaiv Branch
of Kyiv National University of Culture and Arts"

СУЧАСНИЙ СТАН УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ТУРИСТИЧНУ ГАЛУЗЬ МИКОЛАЇВСЬКОГО РЕГІОНУ

THE CURRENT STATE OF INTRODUCTION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE TOURISM INDUSTRY OF THE MYKOLAIV REGION

У статті досліджено особливості туристичної галузі Миколаївщини, розкрито питання впровадження інноваційних технологій у туристичну галузь регіону, з'ясовано особливості просування іміджу Миколаївської області як одного з перспективних центрів внутрішнього та міжнародного туризму. Визначено, що вдосконалення інноваційної туристичної діяльності Миколаївщини відбувається через створення позитивного туристично привабливого іміджу області, нового туристичного продукту, розвиток водного екскурсійного туризму. Вважаємо, що перспективними і затребуваними видами туризму для Миколаївщини є індустріальний, етнічний, активний, сільський, екологічний туризм, рекреаційна та івент-діяльність. Ці кроки сприятимуть трансформації Миколаївської області в привабливий туристичний центр України, а також просуванню іміджу регіону, наповненню обласного бюджету, зростанню зайнятості населення.

Ключові слова: туризм, інновації, інновації туристичного продукту.

В статье исследованы особенности туристического бизнеса Николаевщины, раскрыты вопросы внедрения инновационных технологий в туристическую отрасль региона, выяснены особенности продвижения имиджа Николаевской области как одного из перспективных центров внутреннего и международного туризма. Определено, что совершенствование инновационной туристической деятельности Николаевщины будет эффективным в результате создания положительного туристически привлекательного имиджа области, нового туристического продукта, развития водного экскурсионного туризма. Определено, что перспективными и востребованными видами туристического бизнеса Николаевщины являются индустриальный, этнический, активный, сельский, экологический туризм и рекреационная и ивент-деятельность. Внедрение инноваций будет способствовать трансформации Николаевской области в привлекательный туристический центр Украины, а также продвижению имиджа региона, наполнению областного бюджета, росту занятости населения.

Ключевые слова: туризм, инновации, инновации туристического продукта.

The article reveals the features of the tourism industry of Mykolaiv region, analyses the issues of introduction of innovative technologies in the tourist industry of the region. The features of the image of the Mykolaiv region as one of the perspective centres of national and international tourism are also elucidated. It was also found that the innovations tourist activity of Mykolaiv region will possible to changes in the tourism product, marketing, organization and management. It is also definite that the improvement of the innovation tourist activity of Mykolaiv region, will be, as the result of creating a tourist attractive image of the region; the creation of a new tourist product; the development of water excursion tourism. The development of water excursion tourism is an important tool for shaping the image of the city, which influences the cultural and natural heritage, and contributes to the formation of a value relation to the Motherland. It was also found that promising and sought-after types of tourism are: industrial, ethnic, active, rural, ecological and recreational, as well as activities. These types of tourism will promote the attraction of tourists from other regions of Ukraine and foreign visitors in the

conditions of developed infrastructure. The current state of tourism development in the Mykolaiv region does not correspond to the existing potential of the region due to low awareness of tourists and potential investors. An important problem in the region is the non-systematic activity of introducing innovative tourism products and the lack of established cooperation between local authorities and business. The introduction of innovations will contribute to the transformation of the Mykolaiv region, into an attractive tourist center of Ukraine, as well as promoting the region's image, filling the regional budget, and increasing employment. The introduction of technological innovations in the tourism industry of the Mykolaiv region will improve the quality of the provided services.

Key words: tourism, innovations, innovations of a tourist product.

Постановка проблеми. Програма розвитку туризму і курортів Миколаївщини на 2016–2020 рр. потребує вдосконалення, урахування загальні тенденції розвитку туризму і курортів, загальні зміни, що продиктовані Стратегією розвитку туризму та курортів на період до 2026 р.

Важливим напрямом реалізації стратегії є «забезпечення наукового супроводження та досліджень у сфері туризму та курортів, запровадження прогресивних інноваційних розробок шляхом заохочення молоді до активної діяльності, розроблення інноваційних продуктів і започаткування бізнесу у сфері туризму та курортів за результатами проведення конкурсів на регіональному та галузевому рівнях» [1].

Удосконалення туристичної галузі Миколаївської області є одним із пріоритетів соціально-економічного розвитку Миколаївщини, адже це спричинить поліпшення якості життя населення, якості послуг, формування постійного туристичного потоку та залучення прямих іноземних інвестицій в економіку області.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інноваційну діяльність у сфері туризму розглядали О. Алейнікова, О. Василів, А. Гаврилюк, Н. Гуржій, О. Загорулькін, М. Ізотова, А. Клейменов, Н. Малахова, Ю. Мігущенко, С. Мельниченко, В. Новіков, Т. Пінчук, М. Рега, О. Фастовець, В. Чернікова та ін.

Загалом проблемам організації туристичної діяльності присвячено роботи В. Кифяка, М. Сальської, В. Цибуха, Д. Берга, С. Хольдштейна, Н. Мойсеевої. Проблемами розвитку туризму в Українському Причорномор'ї займаються багато вчених, зокрема: І. Бондарчук-Чугіна, А. Молодецький, Г. Мінчева, О. Топчієв, С. Харічков, Т. Чичкалюк, В. Шмагіна та ін.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження туристичної галузі Миколаївщини, пошук та впровадження інноваційних технологій у туристичну галузь регіону, розроблення та просування іміджу Миколаївської області як одного з перспективних центрів внутрішнього та міжнародного туризму.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі розвитку для туристичної

галузі розвинених країн характерним є широке використання інноваційних технологій, що дає змогу на більш якісному рівні надавати туристичні послуги і, як наслідок, отримувати більш високі прибутки. Інновації стосуються самого туристичного продукту і сервісу, видів туризму, маркетингу тощо. Мода на нові туристичні продукти спричиняє інтенсивність застосування інновацій, удосконалення наявних видів туризму. Відповідно, вдосконалення інноваційної туристичної діяльності Миколаївщини відбуватиметься через запровадження таких кроків:

Створення позитивного туристично привабливого іміджу області. Наприклад, «Миколаїв – місто святого Миколая», «Миколаїв – місто-рекордсмен», «Миколаївщина – територія активного туризму» тощо.

Цей крок буде ефективно здійснено через участь представників області у професійних туристичних виставках для просування національного туристичного потенціалу, зокрема потенціалу Миколаївщини.

Створення нового туристичного продукту. Ураховуючи загальну ситуацію туристичної галузі України і Миколаївщини зокрема, доцільно сконцентрувати увагу на перспективних і затребуваних видах в'їзного туризму, а також зміні стратегії просування туристичного бренду території.

Завдяки унікальним культурно-історичним ресурсам Миколаїв може приваблювати туристів як **«місто-рекордсмен»**: у місті знаходиться одна з найстаріших обсерваторій Причорномор'я – Миколаївська морська астрономічна обсерваторія, чий вік нараховує без малого 200 років, одна з найстаріших обсерваторій Південно-Східної Європи, найстаріший в Україні яхт-клуб і найдовша пішохідна вулиця Європи – Соборна. Її протяжність – півтора кілометри. Також претендує на рекорд і Миколаївський обласний краєзнавчий музей – один із перших музеїв старожитностей в Україні. «Основна постійно діюча експозиція Миколаївського обласного краєзнавчого музею розміщена на другому і третьому поверхах будівлі № 1 комплексу «Старофлотські казарми». Її загальна площа становить близько 2 500 кв. м, що робить її однією з найбільших в Україні» [2]. У 18 залах

цього музею створено експозицію, яка відображає природно-екологічні особливості краю та історію північно-причорноморських земель від кам'яної доби до Середньовіччя.

Такий культурно-історичний ресурс Миколаєва, як городище Дикий Сад, підтверджує, що Миколаїв – найдавніше місто України і один із найдавніших міст Європи. Це місто-порт при впадінні Інгулу в Південний Буг з'явився за часів легендарної Трої, за півтисячоліття до підстави давньогрецької Ольвії. Однією з перших археологічних знахідок тут став бронзовий казан. Далі були виявлені уламки керамічного посуду, знаряддя праці, кістки тварин – ці знахідки представлені в краєзнавчому музеї. Городище Дикий Сад було добре укріпленим чорноморським містом-портом, важливим адміністративним і торговим центром, який брав суду та сухопутні каравани. Дослідники вважають це поселення протодержавою.

Одним із лідерів із залучення туристів є Миколаївський зоопарк, визнаний найкращим в Україні й одним із найкращих зоопарків в Європі. Миколаївський зоопарк – єдиний зоопарк в Україні, що входить до Світової організації асоціації зоопарків і акваріумів.

Перспективним для Миколаєва є **розвиток водного екскурсійного туризму**, тому що доля міста від його заснування тісно пов'язана з водними ресурсами – річками Південний Буг, Інгул, Бузьким та Дніпровсько-Бузьким лиманами і, власне, Чорним морем. Завдяки компаніям «Артіль» і «Нібулон» стало можливим використання потенціалу туристичного водного транспорту. Зокрема, такі судна компанії «Артіль», як «Анна II», «Любовь Иванова» і «Елена», були спеціально розроблені і спроектовані для пасажирських перевезень морськими та річковими маршрутами. Маршрути можуть бути найрізноманітнішими, наприклад рухаючись із Миколаєва за течією Південного Бугу, минаючи на узбережжі Бузького лиману Національний історико-археологічний заповідник «Ольвія», проходимо уздовж Дніпровсько-Бузького лиману і наближаємося до виходу у відкрите море. У гирлі лиману, зліва, знаходиться унікальний рукотворний острів Первомайський – блокфорт, побудований в останній чверті XIX ст. з оборонною метою. Попереду – вихід у море, своєрідні «Чорноморські ворота», утворені Кінбурнською косою і Очаківським мисом. Зі зворотного боку вхід у нього перегороджує знаменитий острів Березань – унікальний куточок Північного Причорномор'я. Тут розгорталася подія античної епохи, часів Київської Русі, періоду Литовського князівства і часу панування Османської імперії та Кримського ханства. Тут йшла боротьба між християнським та мусуль-

манським світом, активним учасником якої було українське козацтво, що влаштувало переможні морські походи.

Розвиток водного екскурсійного туризму є важливим інструментом формування іміджу міста, зачіпає культурну і природну спадщину, сприяє формуванню ціннісного ставлення до Батьківщини. Крім того, водний екскурсійний туризм дає можливість для економічного розвитку регіону, оскільки впливає на такі ключові сектори економіки, як транспорт, послуги готелів і ресторанів, торгівлю, будівництво та ін.

Зважаючи на вищезазначений потенціал Миколаївщини, перспективними і затребуваними видами туризму є індустриальний, етнічний, активний, сільський, екологічний туризм та рекреаційна та івент-діяльність. Ці види туризму допоможуть залучити туристів як з інших регіонів України, так і іноземних відвідувачів за умов налагодженої інфраструктури.

З огляду на те, що Миколаїв є індустриальним містом, а сьогодні у всьому світі популярний **індустріальний туризм**, вважаємо, що це є перспективним напрямом регіонального туризму, який варто розвивати в Миколаєві. Залишки старих заводів можуть стати цікавими туристичними об'єктами, усе залежить від форми подання нового туристичного продукту.

Етнічному туризму присвятили свої праці науковці Н. Алешугіна, О. Бейдик, А. Гаврилюк, Н. Кудокоцев, І. Кулаковський, А. Молодецький, М. Орлова та ін.

Етнічний туризм виокремлюється як підвид пізнавального туризму, метою якого є ознайомлення з матеріальною та духовною культурою певного етносу. Об'єктом етнічного туризму є історико-культурні об'єкти, що мають інформацію про етнічні прояви традиційно-побутової культури. Етнічний об'єкт, своєю чергою, слід розглядати як систему ознак, що характеризує культуру етносу у поєднанні його оригінальних і специфічних конкретних форм.

Головним ресурсом етнічного туризму виступають люди з їх характерним менталітетом, етнічною свідомістю та іншими проявами етнічної культури. Етнічний туризм є одним із сучасних засобів пізнання історико-культурної спадщини країни, регіону, що сприяє культуроохоронній діяльності, формуванню ціннісного і патріотичного ставлення до Батьківщини. Популяризація регіону через розвиток етнотуризму може відбуватися, наприклад, через дослідження особливостей і безпосереднє відвідування раніше моноетнічних поселень, проведення різноманітних івентів – фестивалів, ярмарок, карнавалів, виставок, концертів тощо із залученням громадських об'єднань, представників національних меншин, творчих колек-

тивів, що допомагає формуванню позитивного іміджу регіону та, як наслідок, залученню інвесторів. Етнічний туризм нині є популярним видом туризму, що пояснюється потребою людей в етнічній ідентифікації в умовах процесу глобалізації; розвиток етнічного туризму Миколаївщини дасть змогу освоїти депресивні території області, що спричинить поліпшення соціально-економічної ситуації внаслідок створення нових робочих місць, збільшення доходів населення та місцевих бюджетів.

Активний туризм є одним із пріоритетних видів туризму Миколаївщини, адже, як було зазначено, Миколаївщина багата на туристичні принади, що дає змогу розвивати водні види туризму, такі як яхтинг, рафтинг тощо.

На жаль, на Миколаївщині мало хто інтенсивно займається розвитком внутрішнього туризму, активного зокрема. Такі туристичні компанії, як «Котигорошко», «Мандрівчка», «Хан-Тенгри», «Лідер-тур», організують здійснення подорожей Миколаївщиною, але ці подорожі не завжди у пріоритеті серед замовників. Такі мандрівники, як Юрій Долганов, популяризують миколаївські маршрути на своїх youtube-каналах.

Проект «Мандруй Миколаївщиною» (discovermykolaiv.com.ua) презентує Миколаївщину на землі, на воді й у повітрі. Проект створений у рамках Кампанії цифрового перетворення Миколаївської області, реалізованої спільно Миколаївською обласною державною адміністрацією і місцевими громадами, за підтримки Google Україна. Сайт містить інформацію щодо можливостей активного туризму в Миколаївській області.

Активний туризм на землі найкраще реалізується через скелелазіння, пішохідний туризм і велотуризм.

Для скелелазіння якнайкраще підійдуть Національний природний парк «Бузький Гард», Регіональний ландшафтний парк «Приінгульський», Регіональний ландшафтний парк «Гранітно-степове Побужжя», Трикратьський ліс і каньйони.

Для пішохідного туризму – Національний природний парк «Бузький Гард», Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський», Трикратьський ліс і Актівські каньйони, Регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса», Природний заповідник «Єланецький степ».

Для велотуризму – Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський», Регіональний ландшафтний парк «Приінгульський», Регіональний ландшафтний парк «Гранітно-степове Побужжя».

Активний відпочинок на воді можна реалізувати завдяки рафтингу, сплавам на байдарках, каное і плотах, віндсерфінгу, кайтбордингу, водним лижам, бейкборду, а також рибальству.

Рафтинг – спортивний сплав стрімкими річками і каналами на 6-, 4- і 2-місцевих надуваних човнах. Найкраще місце для рафтингу в Україні – на Південному Бузі біля селища Мигія Миколаївської області. Саме тут розташована одна з найкращих в Європі природних трас для рафтингу «Інтеграл».

Для рафтингу найкраще підійдуть Національний природний парк «Бузький Гард», Регіональний ландшафтний парк «Гранітно-степове Побужжя».

Сплави на байдарках, каное і плотах будуть доречними на території Національного природного парку «Бузький Гард».

Віндсерфінг – водний вид спорту, що об'єднує серфінг та вітрильний спорт. Для віндсерфінгу на території Миколаївщини найкраще підійдуть Коблеве, Очаків, Рибаківка, Регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса», Національний природний парк «Білобережжя Святослава».

Кайтбординг, або кайтсерфінг, – екстримальний вид спорту, що передбачає катання спортсмена на дошці з повітряним змієм – кайтом. Кайт ловить стабільні вітряні потоки на висоті 10–40 м. Миколаївщина має усі можливості для ефективного катання: сезонні вітри, берегову лінію з малими хвилями і пологим дном.

Для кайтбордингу найкращі місця на території Миколаївщини – Коблеве, Очаків, Рибаківка, Регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса», Національний природний парк «Білобережжя Святослава», регіональний ландшафтний парк «Тилігульський».

Водні лижі, вейкборд – вид поверхневого водного спорту, в якому човен за допомогою кабелю тягне водою спортсмена, який ковзає водою на двох або одній лижі. Для цього виду спорту підійдуть Коблеве, Очаків, Рибаківка, Регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса», Національний природний парк «Білобережжя Святослава».

Рибальство на Південному Бузі достатньо популярне. Для рибальства найкраще підійдуть території Національного природного парку «Бузький Гард» і Регіонального ландшафтного парку «Тилігульський».

Відпочинок у повітрі пов'язаний зі стрибками з парашутом та роупджампінгом. Стрибки проходять на аеродромах Миколаєва та області.

Роупджампінг передбачає стрибок із висотного об'єкта з використанням професійного альпіністського спорядження. Популярним для роупджампінгу є Іванівський міст у с. Іванівка Первомайського району Миколаївської області.

Отже, Миколаївщина має чудові можливості, але їх популяризація поки бажає бути кращою. Для зміни цієї ситуації підтримуємо

позицію А. Каташинської щодо: розроблення і законодавчого закріплення правових аспектів розвитку кожної окремої складової активного туризму; створення сприятливих умов для підприємницької діяльності у сфері активного відпочинку; проведення широкої рекламної кампанії з метою ознайомлення потенційних туристів різних країн з унікальними можливостями активного, подекуди екстремального, відпочинку [3].

Важливим кроком для вдосконалення активного туризму Миколаївщини вбачаємо створення маркованих маршрутів, що передбачає встановлення інформаційних табличок з QR-кодами, де буде зазначена основна інформація щодо маршруту, крім того, важливим наповненням є інформація щодо засобів розміщення і харчування на маршруті.

Важливим складником розвитку регіону є розвиток інфраструктури, адже сучасний клієнт, вітчизняний чи іноземний, не буде сплачувати кошти за недосконалий сервіс. Це дасть можливість для розвитку регіону, збільшить обізнаність вітчизняних і іноземних туристів про туристичні можливості Миколаївщини.

Сільський туризм сьогодні є перспективним напрямом розвитку туризму у світі взагалі і в Україні зокрема. Це спричинено, перш за все, його впливом на соціально-економічний розвиток регіонів України.

«Розвиток села – це зважений процес сталих і стійких економічних, соціальних, політичних, культурних та природних змін, спрямованих на поліпшення якості життя місцевого населення в сільських регіонах» [4, с. 8].

Розвиток сільського зеленого туризму позитивно впливає на економіку регіону, сприяє самозайнятості населення, забезпечуючи дохід завдяки використанню засобів розміщення, реалізації екологічно чистої власної продукції, гастрономічних пропозицій, майстер-класів та інших додаткових послуг.

На Миколаївщині популярності набирають садиби сільського зеленого туризму. Наприклад, спортивно-розважальний центр «Истоки» (с. Петрово-Солониha Миколаївського району) надає послуги відпочинку на природі, активного відпочинку (мотузковий парк, катання на конях, квадрациклах, човнах); окрім того, між господарями садиби і місцевим населенням налагоджено зв'язок, і, як наслідок, гості садиби можуть придбати екологічно чисті продукти у місцевих фермерів. Ферма «Кременівський страус» (с. Кременівка Веселинівського району) – унікальний для Миколаївщини агротуристичний комплекс. Ферма існує з 2007 р., для відвідувачів пропонуються екскурсійні послуги, на території облаштована зона

відпочинку зі штучним ставком, альтанками, мангалом, дитячими майданчиками, гостьовим будиночком із російською лазнею. У діючій кузні проводяться майстер-класи для дорослих і дітей. У ресторані «П'яна Хата» можна скуштувати страви зі свіжого м'яса тварин і птахів, вирощених на фермі. Любителям активного відпочинку пропонуються відвідати «Стрілецький хутір», де можна пограти в пейнтбол, прокотитися на баггі, постріляти з пневматичної гвинтівки, луків і арбалетів, бойової рогатки, освоїти навички в метанні ножа, списа, саперної лопатки або сокири.

Проаналізувавши діяльність асоціацій зеленого туризму Європи, можемо зазначити, що переважно їхня діяльність спрямована на розвиток маркетингової стратегії та підтримку членів асоціації. Для ефективного вибору клієнтами відповідного сервісу і продукту європейські асоціації пропонують категоризацію садиб. В Україні громадська організація (далі – ГО) «Спілка сільського зеленого туризму України» (офіційний сайт <https://www.greentour.com.ua/en>) сприяє популяризації сільського зеленого туризму й упроваджує європейський досвід.

Метою ГО «Спілка сільського зеленого туризму України» є «добровільне об'єднання фізичних осіб для захисту та задоволення суспільних економічних, соціальних, культурних та екологічних інтересів шляхом сприяння розвитку сільського зеленого туризму, несільсько-господарських видів діяльності, сільського розвитку та розвитку територіальних громад» [5].

На карті ГО «Спілка сільського зеленого туризму України» Миколаївщина представлена тільки спортивно-розважальним центром «Истоки». Більш активними виявляються власники садиб західних областей України.

Засобами підвищення конкурентоспроможності сільського зеленого туризму вважаємо: по-перше, правову підтримку, оскільки у Законі «Про туризм» зеленому туризму не відводиться належне місце, адже сільський зелений туризм передбачає надання послуг гостинності у сільській місцевості. Крім того, державна підтримка, що створює стимул для розвитку, набагато ефективніша за жорсткий контроль; по-друге, податкову підтримку; по-третє, пільгове кредитування; по-четверте, інформаційну підтримку учасників ринку.

Досвід дестинації «Зелені хутори Таврії», єдиної у Східній Європі, що розміщена на більше ніж ста гектарах Таврійської лісостепної зони, свідчить про затребуваність на автентичні ремесла, етнічні традиції, фольклор – культурне надбання Східної України.

Екотуризм пов'язаний із сільським зеленим туризмом і дуже часто супроводжує його.

Загальноприйнятими формами екотуризму є: активний екотуризм (рибальство, кінний та ін.) для різних туристичних груп; фауністичні і флористичні подорожі сприяють дослідженню природи. Етнографічні та соціокультурні подорожі допомагають вивчити культурні особливості регіону, поєднуючи їх із відпочинком в екологічно чистих зонах.

Рекреаційна діяльність на території Миколаївщини має можливість для успішного розвитку завдяки наявним значним природним рекреаційним ресурсам. Але конкурентоспроможність вимагає будівництва нових та реконструкцію вже існуючих засобів розміщення. Цього можна досягти завдяки інвестиціям, а також ефективному просуванню туристичного продукту на ринку внутрішнього та в'їзного туризму.

Природні можливості Миколаївщини – бальнеологічні, грязьові, кліматичні, кліматично-грязьові – дають змогу надавати оздоровчолікувальні послуги достатньо великому колу клієнтів.

Більш ефективною ця діяльність буде завдяки: по-перше, створенню нормативно-правової бази регулювання сфери рекреації; по-друге, запровадженню комплексу заходів щодо реконструкції та модернізації рекреаційних закладів; по-третє, забезпеченню останніх сучасним обладнанням, що дасть змогу надавати туристичні послуги світового рівня, насамкінець – реконструкції та модернізації рекреаційної інфраструктури [6].

Сучасним напрямом, що сприяє активізації туристичної активності, є івент-діяльність – проведення різноманітних фестивалів, ярмарок, карнавалів, виставок, концертів тощо із залученням громадських об'єднань, представників національних меншин, творчих колективів, що сприяє формуванню позитивного іміджу регіону і, як наслідок, залученню інвесторів. Івент-діяльність на території Миколаївщини може стати головним елементом просування туристичного продукту, адже з 2017 р. візитівками Миколаївщини стали фестивалі Tryhutty International Kite Festival та Миколаїв river Fest. Відчувається позитивна динаміка щодо відвідування Миколаївщини гостями фестивалів, наприклад 2017 р. Tryhutty International Kite

Festival відвідали 10 тис гостей, 2019 р. кількість відвідувачів сягала 50 тис.

Ураховуючи ситуацію, що склалася з туристичною індустрією Миколаївщини, вбачаємо створення регіонального туристично-інформаційного центру засобом популяризації області на внутрішньому туристичному ринку. Відсутність туристичного інформаційного центру, а також сучасних технічних засобів для інформування туристів негативно позначається на туристичному іміджі міста. Закритість Миколаєва як стратегічного міста негативно впливала на його туристичний імідж раніше, сучасне завдання – змінити цей образ.

Діяльність ТІЦ спрямовується на інформування туристів та інших суб'єктів туристичної галузі економіки, промоцію та рекламування туристично-рекреаційних ресурсів та інших принад місцевості тощо. Основна мета таких ТІЦ – надати туристові будь-яку інформацію про місце перебування, наприклад про кількість вільних місць у готелях чи про найпопулярніші пам'ятки. Але, на нашу думку, діяльність ТІЦ не має обмежуватися наданням інформаційно-консультаційних послуг, а має поширюватися на просування туристичного бренду території.

Для успішного розвитку туризму потрібна **державна підтримка туристичного бізнесу** – тісна співпраця органів влади, місцевого самоврядування і підприємств туристичної індустрії. Обмін інформацією між цими інституціями здійснюватиметься працівниками туристично-інформаційних центрів, мережа яких має покривати всю територію держави у місцях, де наявні туристичні ресурси.

Висновки з даного дослідження. Отже, сучасний стан розвитку туризму Миколаївщини не відповідає наявному потенціалу області через низьку поінформованість туристів і потенційних інвесторів. Окрім того, важливими проблемами регіону є безсистемна діяльність у впровадженні інноваційних туристичних продуктів і відсутність чітко налагодженої співпраці між місцевими органами влади та бізнесом, адже саме підтримка на державному й місцевому рівнях малого і середнього бізнесу, що є постачальником послуг індустрії туризму, забезпечить стабільність в інвестуванні регіону.

Список використаних джерел:

1. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168–р. *Офіційний вісник України*. 2017. № 26. С. 86. Ст. 752. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80> (дата звернення: 01.02.2019).
2. Миколаївський обласний краєзнавчий музей. URL: <http://www.museum.mk.ua/2016-01-26-12-04-35> (дата звернення: 01.02.2019).
3. Каташинская А. Рафтинг на Николаевщине – удовольствие для слабонервных. *Новости турбизнеса*. 2004. № 15(17). С. 25.
4. Развитие сталоого сельского туризма : тематичний довідник. Ужгород, 2007. 89 с.

5. Статут спілки сприяння зеленому туризму. URL: <https://www.greentour.com.ua/en/statut/statut> (дата звернення: 01.02.2019).
6. Бортников Є.Г. Пріоритетні напрями розвитку туристичної галузі в Україні. *Вісник ДІТБ. Серія «Економіка, організація та управління підприємствами туристичної індустрії та туристичної галузі в цілому»*. 2009. № 13. С. 157–163.

References:

1. Stratehiia rozvytku turyzmu ta kurortiv na period do 2026 roku : Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16 bereznia 2017 r. № 168–r. Ofitsiinyi visnyk Ukrainy. 2017. № 26. S. 86. St. 752. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80> (data zvernennia: 01.02.2019).
2. Mykolaivskiy oblasnyi kraieznavchyi muzei. URL: <http://www.museum.mk.ua/2016-01-26-12-04-35> (data zvernennia: 01.02.2019).
3. Katashinskaya A. (2004). Rafting na Nikolaevschine – udovolstvie dlya slabonervnyih [Rafting in Nikolayevshchina is a pleasure for the faint of heart]. *Novosti turbiznesa*, 15(17), 25. (in Russian)
4. Rozvytok staloho silskoho turyzmu : tematychnyi dovidnyk [The development of sustainable rural tourism: a thematic guide]. Uzhhorod, 2007. (in Ukrainian)
5. Statut spilky spriannia zelenomu turyzmu [The charter of the promotion of green tourism]. URL: <https://www.greentour.com.ua/en/statut/statut> (data zvernennia: 01.02.2019).
6. Bortnykov Ye.H. (2009). Priorytetni napriamy rozvytku turystychnoi haluzi v Ukraini [Priority directions of development of tourism industry in Ukraine]. *Visnyk DITB. Seriiia "Ekonomika, orhanizatsiia ta upravlinnia pidpriemstvamy turystychnoi industrii ta turystychnoi haluzi v tsilomu"*, 13, 157–163. (in Ukrainian)